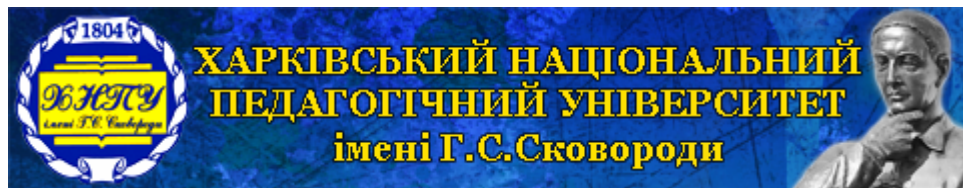

Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
кафедра соціальної роботи і соціальної педагогіки
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Криворізький державний педагогічний університет
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕНЬ
У ГАЛУЗІ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
19 травня 2023 року

ХАРКІВ – 2023

Сапєльнікова А.С., Романова І.А. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ З ПРОФІЛАКТИКИ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ІЗОТЕРАПІЇ.....	173
Свинаренко А.Є. ПРОФІЛАКТИКА ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ У СОЦІАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ-СИРИТ І ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ.....	176
Силиверст Ю.В. СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ ПІДЛІТКІВ ДО УМОВ ПРИЙОМНОЇ СІМ'Ї ЕТНОПЕДАГОГІЧНИМИ ЗАСОБАМИ.....	178
Сиротюк М.І. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ З СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ВЕТЕРАНІВ.....	181
Склярова Г.С. РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ.....	183
Теслюк К.Р. КОНФЛІКТИ В СІМ'Ї: ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ТА МЕТОДИ ВИРІШЕННЯ.....	184
Тірон В.О., Гончаренко О.В. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВОЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ У СФЕРІ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ.....	186
Трайно В.І. СОЦІАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ПІДЛІТКІВ ЗАСОБАМИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	190
Харитоновна М.О. ПРОФІЛАКТИКА БУЛІНГУ В ПІДЛІТКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	192
Черненко К.Р. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ПІДЛІТКІВ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	194
Чернушенко А.В. ТЕХНОЛОГІЯ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З ПРОФІЛАКТИКИ НАРКОТИЧНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ СТАРШИХ ШКОЛЯРІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	196
Чеховська Г.В. ТЕХНОЛОГІЯ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З СОЦІАЛІЗАЦІЇ ПІДЛІТКІВ У КЛУБАХ ЗА ІНТЕРЕСАМИ.....	198

2. Гончаренко О.В. Підготовка соціальних працівників до гендерно-чутливої соціальної роботи. *Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін: м-ли V Міжнар. наук.-практ. конфер.* (16-17 квітня 2019 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. С. 178-181.

3. Загоруйко Н.В., Ящук Л.Б. Оцінка репродуктивного здоров'я серед різних вікових груп населення Черкаської області. *Український журнал медицини, біології та спорту.* 2016. №1(1). С. 152-157.

4. Педагогіка здоров'я як основа розвитку потенціалу особистості / В.А. Гладуш, Н.В. Зимівець, З.П. Бондаренко, Л.М. Ніколенко та ін. Дніпро: ЛІРА, 2020. 384 с.

5. Репродуктивне здоров'я та відповідальна поведінка учнівської молоді: посібник для тренера. Київ: Благодійний фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї», 2018. 135 с.

Трайно В.І.

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

СОЦІАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ПІДЛІТКІВ ЗАСОБАМИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, доцент І.А. Романова

Соціальне виховання спрямоване на розвиток соціальної компетентності, самостійності та відповідальності, формування активної громадянської позиції, підвищенні рівня культури міжособистісних взаємин, розвиток толерантності до інших людей та культур, формування здорового способу життя й забезпечення соціальної адаптації підлітків до життя в суспільстві.

Аналізуючи особливості молодшого підліткового віку, можна визначити цілу низку задач соціального розвитку школяра цієї вікової групи: розвиток мотивації навчання; формування інтересів; розвиток навичок співпраці з однолітками; формування вміння досягати успіху і адекватно ставитися до успіхів і невдач; розвиток впевненості в собі; розвиток інтересу до іншої людини як до особистості; формування адекватних форм ствердження самостійності; розвиток інтересу до себе, прагнення розібратися у своїх здібностях, вчинках; розвиток моральних почуттів, форм співчуття і співпереживання іншим людям; розвиток вищих психічних функцій (логічного мислення, логічної пам'яті, вибіркової й стійкої уваги, тощо).

Ігрова діяльність є важливою складовою соціально-педагогічної роботи загалом. Її використання в закладі загальної середньої освіти сприяє соціалізації підлітків. Аналіз досвіду використання ігор у соціально-педагогічній роботі з дітьми середнього шкільного віку свідчить, що ігрову діяльність в соціальному вихованні використовують для вирішення різноманітних завдань: для формування

навичок співпраці та спільної роботи дітей; розвитку емпатії та співчуття до інших, допомоги у формуванні соціальної ідентичності, де діти повинні працювати разом для досягнення спільної мети; для підвищення мотивації дітей до навчання; формування навичок аналізу й розв'язання проблем, розвитку логічного й критичного мислення; підвищення самооцінки дітей та їх психологічного благополуччя; зменшення конфліктних ситуацій серед дітей; для виховання соціальних цінностей та норм поведінки; стимулювання творчої активності дітей й допомоги їм розвивати свої інтереси; формування навичок роботи в команді та лідерських якостей; для виявлення та розв'язання проблем, пов'язаних зі спілкуванням та поведінкою дітей; для розвитку фізичних навичок.

Так, ігри-змагання сприяють формуванню командної роботи, розвитку співпраці та допомагають виявити лідерські якості серед дітей. Рольові ігри можуть допомогти дітям розуміти соціальні ролі, що є важливим у формуванні соціальної компетентності. Творчі ігри розвивають уяву, креативність.

Ігри також використовують у вирішенні конфліктів. Зокрема, ігри на розвиток комунікативних навичок можуть допомогти дітям у навчанні різних видів комунікації, таких як вербальна та невербальна комунікація, сприяти розвитку мовленнєвої компетенції, розвитку вміння слухати й розуміти інших людей. Так, гра «Комунікаційний міст» може допомогти дітям в розвитку навичок спілкування й співпраці, а гра «Турнір дружби» може допомогти дітям розвивати соціальну взаємодію та вміння розв'язувати конфлікти.

Ігри-конструктори можуть бути використані для розвитку креативності та логічного мислення. Комп'ютерні ігри допомагають розвивати навички комп'ютерної грамотності, логічного мислення, інтелектуальних вмінь. Однак, важливо не допускати переважного використання комп'ютерних ігор, оскільки це може призвести до залежності та негативного впливу на здоров'я. Настільні ігри, які допомагають розвивати такі навички, як стратегічне мислення, логіку та вміння працювати в команді. Наприклад, шахи, монополія, карти та інші настільні ігри.

Окрім цього, ціла група профілактичних ігор, розроблених для попередження девіантної поведінки підлітків, торгівлі людьми («Рожеві окуляри», «Галопом по Європах» тощо).

Таким чином, ігрова діяльність є важливою складовою сучасної системи соціального виховання молодших підлітків у закладах загальної освіти. Використання ігор необхідно узгоджувати з чіткою метою соціального розвитку дитини й проводити під соціально-педагогічним керівництвом.